

REGÉLŐ.

Pesten vasárnap februar 7^{kén} 1841.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csütörtökön. Fél évi díja helyben képekkel 5 ft. borítéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Budapestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóiratnak egyes száma, vagy képe 12 kr. p. p.

ELBESZÉLÉS.

A' nevelő.

Eredeti beszély.

I.

1829-diki év tavaszutó 31-kén pünköst ünnepét ülé az egész kereszténység. Mit tudom én milly érzelmekkel, 's megérdemelve-e a' követeltt hívő nevet? — Beláthatsz-e a' lélek rejtekébe, 's a' sziv redőit kifejtheted-e? Tenger az, mellyben együtt uszkálnak tiszta és tisztátlan állatok; mellyben hinár köríti a' gyöngyöt, 's csak tartós emberismeret bűvárharangja segít feneke megkémelésére. Bánya ez, hol együtt terem arany és salak, 's gyomrába csak a' tapasztalás hosszú lajtorjája vezet. 'S te azt mondd, homályos szemedet a' tenger mélyébe meresztve a' békateknőről: „im az ott gyöngytermő csiga!“ — 's a' kezekben levő rezet aranynak hiszed.

Emberek, ne ítéljetez egyszeri látásból! — A' külszin többnyire csalni szokott. Elmondjátok: milly nagy hazafi, milly dicső ember ő nagysága! 's fővegelve bámuljátok a' száj-hóst, ki pirulni nem tudó arczczal fennhangozza: „én ezreket adtam a' magyar tudós társaság, színház alapítására; jobbagyim számukra iskolákat állíték!“ — 's ti fővegelő bohók nem tudjátok, miképpen csak öt bankó forintot adott, 's hogy ő nagysága a' börtönöket tartja legjobb jobbagyiskoláknak! Tegyétek-föl fővegeiteket. Mire becsületek az olly fölleg, melly legnagyobb szárazság idején, vilámlolva, dörögve ugyan, de csak néhány csepet hullatva vonul el fölöttetek, mellynek zajától pedig áldásos esőt vártatok volna? Emberek, ne ítéljetez hirtelen.

Én sem itélek hirtelen. Mert midőn most az 1829-diki pünköst-napra emlékezem, 's kik már sirban nyugosznak a' szegény de lelkes Réteyt 's a' vagyon- és szellemdús Zenei Amáliát látom ülni átellenes székeiken, azt mondom, hogy párt, melly

egymást hivebben szeretette volna, mint ez, még nem láttam. Több évi ismeretség mondatja ezt velem. Barátném volt ő nekem, 's az, ki őt imádta, barátom.

Ott ült ő a' d....i egyházban, lelke szent gondolatokba merülve; lelkes nagy szemei az egyházi szónok ajkain függvék, 's csak néha fordult az átellenes szék felé tekintete. Fölötte halovány színe, melly rózsáit vesztett arczán ült; kissé beesett szemei azon meghülésből kapott láz nyomai valának, mellyből csak most kezd lábadozni. De ő sokkal buzgóbb néember volt, mint hogy a' kereszténység ezen nagy ünnepét gyöngélkedése miatt is elmulaszthatta volna.

Nagy volt a' hallgatók száma, nagyobb mint a' szűk egyház befogadhatá őket. Nem csuda; mert az ifjú lelkész nem azok közül volt, kik órákig beszélnek, a' nélkül még is, hogy valamit mondtak volna. Célja volt: nevelni egy népet, melly az értelem felvilágosodása 's az erény gyakorlásában keresse üdvét; melly cselekedje a' jót, 's kerülje a' rosztat magáért; — ezt pedig nem a' pokol fogcsikorgató műhelyének rajzolgatása által vélte elérhetni. Nem esett azon ellenmondásba, hogy midőn jóra serkentette a' népet, ezt mondtotta volna: emberek, ti olly gyávák vagytok, hogy jót még csak nem is akarhattok; hanem ezt mondtotta: „akarjatok, 's legjobb emberek leendetek a' földön.“ — Önérzetre emelé a' népet. Tetszett ennek az új tan, melly visszaadá emberi méltóságát. Azért lön az, hogy ritka ünnep volt, mikor a' környékről is ide sereglett népet a' szűk egyház befogadhatta volna. Ezek közül volt a' mostani is. — Kriptai csend uralkodott. Csak néha felejtkeztek-meg magukról az éves anyókák, fel-felsohajtva tompán és rémesen, mint mikor az elevenen eltemetett végsőt kiált a' bizonytalan segélyért. Nehány kimenetelt kereső dongó ütődött még koronként a' gazdagon ólmozott ablakkarikákba; de ezt 's kívül az eresz alatt nem kis számmal fészkelő verebek folytonos csiripölését megszokták már a' hallgatók; azért is éppen nem zavará figyelmöket. — A' lelkész nagyon jeles beszédet tartott. Azt mutogatta-meg, hogy a' szent lélek elküldetésének ünnepe egyszersmind az ész győzedelméé. A' toronyóra ünnepélyesen kongá beszéde közé koronként az óranegyedeket.

Egyszerre éles sikoltás hasítja a' léget; mindenek szemei a' szék felé fordulnak, hol Zenei Amalia ült. Látták, miként fogá fel egy férfi-kar az ájultt hölgyet, 's ki Rétey széke felé is tekinté, ürültnek láthatá annak helyét. — A' lelkész megállapodott kissé beszédében; — karaira vevé Amaliát Rétey, 's ment

kedves t rhével. Az anya követé őket égő szemekkel, melyekben boszú és fájdalom lángolának.

Negyedóra mulva véget vete beszédének a' lelkesz. És a' népszenteltt érzelmekkel hagyá-el az egyházat; az egyházfi pedig körültekintvén Amalia székében, abból pislogó szemű varas békát üze-ki.

II.

Fekete volt az éj, sötét föllegek boriták a' látkört; csak itt ott leheté megpillantani néhány homályos csillagot. Az ég egy nagy szemfödélhez hasonlított, melyre ezüst szegekkel van fölverve a' holtak neve. A' lég hűvösre változott. Északi szél süvöltött végig a' falu utszáin, melyeknek csendét most még az éji őr léptei sem háborgaták; csupán a' csikorgó kakas mellé vonultt bagoly huholt haláljóslo hangjával az éjféltre. — Hadd huhogjon a' sötét bagoly; hadd süvöltsön az északi szél, figyelmünket most más köti-le. — Festett teremben hófehér ágyon szép hölgy fekszik láztól kinoztatva. Fölötte két arcz borong; az anyáé 's testvére. Ne aggódjatok; nem hal ő meg; más van irva a' sors könyvében. Élnie kell még, hogy teljesen kiszenvedje vétke büntetését; miért lobbant lángra keble egy olly iránt, ki csak lélekben volt dús.

Tíz éve már, hogy Zeneiné özvegy vala. Férje nem éldeleheté azon örömet, melyet az atya édel szárnyra bocsátott gyermekeiben; mert elhunytakor Amalia még csak 8, 's Károly hat évesek valának. Zeneiné fájdmát, melyet a' férj elköltözése okozott, lassanként megorvoslá az idő, 's azon szeretetet, melyet férjében már nem gyakorolhata, kétszerezé gyermekeiben. Pénze, vagyona egész a' fölöslegig levén, nem kimélt semmit, hogy gyermekeit az úri tónhoz képest nevelje. Amaliája ugy nőtt-fel, mint a' gyöngéden ápoltt rózsza; testben lélekben szép; 's milly jó, milly angyali teremtés! Leírnám őt, de nem tudom; nem azért, mintha teljesen nem ismertem volna, hanem azért, mert erre gyöngének érzem magamat. Az a' jóság, melly sajátságos arczvonalain nyugvék, — az a' lélek, melly nagy kék szemeiben vala olvasható, — az a' nemes magatartás, melly minden mozdulatán kitünék, ah mind ez nem az én gyakorlatlan tollam alá való. — Fijában szintugy boldognak érzé magát Zeneiné. Károly, bár mindig nevelők által vezettetvén, kevés önerőt fejtett még ki, a' legszebb reményekkel biztatá még is szülőjét. Éve már, hogy mostani nevelője mellette, 's még nem késett-el a' derék Rétey olly irányt adni az ifjúnak, hogy egykor belőle hasznos hontag válhassék.

Rétey nagyon szegény szülőktől származott. Apja, egy falusi iskolamester, mindent elkövetett, hogy fijával az iskolai pályát el-

végeztesse; sok küzdéssel meg is futotta ez azt, szeretve barátitól, tisztelve tanítóitól. Sokszor fájdalmasan esett neki, midőn némely urak gyermekeit minden kényelemben uszni látta, pazarolva a' kincset, melly megtakarítva 's közczélra adva, hasznos intézetek gyámolítására fordítható lett volna. Fájt neki, midőn tapasztalta, hogy sok érzéketlen nevelő miként dőzsöl együtt növendékével, 's a' rosznak magvait hinti annak fogékony keblébe; — és erősen föltevé magában a' nevelői pályán próbálni szerencsét. Sorsa őt a' Zenei-házhoz vezérlé, és lön Károlynak nemtője, az anya és leány figyelmének, kegyének, — az utóbbi szerelmének méltó tárgya. — Rétey nem azon ifjak közül volt, kiket első fölléptükkor mindjárt bálványozni szokott a' szépnem. Komoly, nyugodt arczvonalai rendszerint hidegen hagyák a' szemlélőt. Bizonyos tekintetben magába zárkozottnak lehete őt mindig mondani; ismeretlen helyen csak kérdeztetve szóllt, akkor is keveset. — Volt magaviseletén valami ollyas, mi ha a' divatvilág izlését meg nem sérté is, nem hizelgett annak. Bátran merem állítani, hogy iskolai neveltetésének maradványai voltak mind ezek; mert neki, mint szegény tanulónak, falak közé zárkoznia és zsákba öltöznie kellett, ha jótétre akart számolni. Nem ismert az ő szíve szerelmet; vagy ha ismert, annak tárgya nem a' szépnem, hanem könyvei voltak. — Ezen magába-vonultság is okozá talán, hogy első fölléptekor a' Zenei-háznál igen egykedvűleg fogadtaték. Az első órát a' nélkül töltötték-el, hogy hozzá még csak szólltak volna is. Honunkban még ugyan kevés azon nevelőt tartó családok száma, kik magas tisztét illően méltányolva, őt a' növendék boldog vagy boldogtalan jövője alapítójának tekintenék. „Béres ő is, mint a' többi“ — mondják sokan; 's ha az a' gonosz szokás nem csuszott volna iskoláinkba, hogy némely tanítók az urfit, mert nevelőt tart, a' legjobbak fölé emelik, bizonyosan nem vesződnének sokan nevelővel. De Zeneiék nem az illy gondolkozásuak közé tartoztak. Tudták ők, hogy a' jó nevelő megbecsülhetlen, megjutalmazhatlan: de eddigi nevelőikről következtetvén, Réteyben sem akartak botos leczkézőnél egyebet látni. — Rétey mind ezzel nem gondolt, remélvén, hogy a' további együttlét bizonyosan teend fordítást a' dolgon. Azért is egész tüzzel vitte hivatalát. A' mi fő örömeire szolgált különösen neki, az volt, hogy Károlyban elég szunyadó vagy már ferde irányt vett erőt látott.

Az ő dolga tehát most már azoknak fölébresztése 's a' más irányadás lenne. Károly durva nevelők által azon mén sorsára jutott, mellyet üljő folyvást sarkantyúz a' mélységnél végződő mellékes úton. A' mélység közel, a' dühültt mént megállítani lehetlen; irányt kell neki mást adni, hogy elkerülje a' mélységbe bukást.

Egy pár hónap telt-el, 's a' derék Réteyt az egész ház tisztel. De volt egy angyal, ki szereté is. Ezt ugyan csak magának és Réteynek merte megvallani Amalia de, barátom Rétey nekem is megsugá, hogy ő szeret és szerettetik. — „Hasztalan szeretsz és szerettetel barátom! — mondam Réteynek, mint Zeneiné hű ismerője — a' dús Amalia a' szegény Réteyé soha nem leendhet.“ — „Az anya büszkeségével csatára nem kelhetek — felelt ő — e' tudatban, hogy ő engem szeret, üdvemet lelem.“ — És ők boldogok valának titkos szerelmökben. Napok, hetek, hónapok multak a' nélkül, hogy az anya legkisebbet is gyanított volna. — És el kellett még is érkezni a' pillanatnak, melly anya és egyházi közönség előtt gyanúsítá a' két szerelmest.

Most kórágynon fekszik a' halovány szüz. Fölötte két arcz örködik, az anyáé 's testvére. Rétey barátom a' nevelői szobában lámpája bágyadt fényénél viraszt, kinzó aggályba merülve. Ne aggódjatok! Amaliának élnie kell még, hogy teljesen kiszenvedje vétke büntetését; miért lobbant keble olyan iránt lángra, ki csak lélekben volt dús.

(Vége következik.)

PESTI VIZSGÁLÓ.

Hirszekrény. — Az időjárat változó jelleme szerint nem csuda, ha a' jövőbe tekintés, vagy is inkább folyó esztendőnk characterébe vetett reményünk is napról napra változik. Most igazán mondhatjuk, hogy ma azt feketének látjuk, mi holnap fehér lesz. Igazán mondom, mert 28-tól kezdve, ha ablakomon reggelenként kitekintek, majd uj tiszta fehér havat látok hullani, majd sűrű ködöt, melly mindent feketének vagy hamuszínűnek mutat, — majd ismét a' tiszta napsugár által csepegő hóviz által a' házak oldalán csináltt sarat; mi azonban csak mézes madzaggal kecsegtet, mert az illy lecsepegett viz csak hamar keményre fagy, 's a' szegény emberek lábait örökös veszélynek teszi tárgyaul. Azonban ma nekem, holnap neked! Eljő az idő, midőn e' makaes télnék is nyakát szegi a' jótékony nap, 's végre is a' jobb rész győzedelmeskedik. A' korsót addig viszik kutra, míg összetörik. Illy változó idő 's csikorgós hideg kinzott még febr. 2-ig, az az gyertyaszentelő innepig. 'S habár e' napon délelőtt hideg is volt, kevés hó is szállongott, sőt a' ködön és felhőkön keresztül rövid ideig nap is kandikált; de csak hamar borús lön egészen az ég, 's így biztat a' jó remény, hogy nemcsak tavaszunk nem sokára megvigasztal, de hogy a' zordon idő is a' kikeletidején nem fog annyira rettenteni, mint véltük. — Mind a' mellett azonban, hogy a' Du-

na vize jelenleg igen alacsony állásban van jégpaplanjával együtt, mely azonban itt ott szakadozva levén, csak rongyos paplannak neveztetetik — a' Budapestiek még is kezdenek aggódní a' Duna kiáradása miatt; mert a' felső vidékeken 's német tartományokban esett igen sok hónap hirtelen olvadásától félnek. Azért a' Duna-parthoz közel lakó házbirtokosok már most kezdnek gondolkodni csónakok megszerzésére, nehogy a' netaláni veszély 's inség-rögtöni bekövetkeztével úgy járjanak, mint a' gyászos 1838-ki évben. Azonban jó az Isten, jót ad. Talán csak nem teszi olly hamar ismét próbaköre a' szegény budapestiek hitét. De az óvakodás soha sem árt; bár óvakodóbb volt volna ama pesti két szegény fuvaros, ki borokkal nagyon megterheltek csújával mult héten a' Duna jegén Budára akart hajtani, de alattok a' jég leszakadván mindkét szekér bele veszett egyiknek lovaival 's gazdájával együtt; a' másik fuvaros mag t 's lovait megmentette.

Báljaink egymást érik; redut, kereskedői és nemzeti casino, angolkirályné, tigris, magyar király, budai redut és fáczán, 's ezeken kívül több más külvárosi fogadók, mind meg annyi alkalmat nyújtnak lábmozgás és tüdőfárasztásra. A' fiatal emberek, habár méreg-sok pénzükbe kerül is, mindenütt jelen vannak; mert az „addig élem világom” — mig virít ifjúságom“ nem mehet-ki fejökből. Legjobban jár, úgy látszik, az angol királyné hotelbérloje; nála gyakran három éjen egymásután is voltak mult napokban zártt bálók, melyeknek egyike a' pesti órá sok piquenique-je volt.

Nemzeti színházunk jan. 29-én Bátorv Maria opera adatásakor annyira megtölt volt közönséggel, hogy mozogni is nehéz volt. Azért kevesebb tapsot, mint „bravo, éljen“ hangot, rekedtségig kiáltozva hallottunk. — „Különös mondá egyik hallgató — hogy az idén a' drama nem, de ezen opera ('s ebben Lángh k. a. első fellépte) tömve telt színteremet csinált; pedig most az opera csak alárendeltt!“ — „Hát soha sem tapasztalta ön — felelt szomszédja — hogy gyakran a' komornyik és alárendeltt szolga többet tud tenni uránál, 's hogy sokszor amannak több pénze van mint urának; sőt gyakran a' szolga meggazdagszik, nagy házat épít, jószágot vesz magának; mig urának házat, jószágát elveszik a' hitelezők.“ — Egyébíránt legyen bár mint, én azt kívánom, legyen csak minden héten kétszer így telve színházunk néppel, akár operát, akár dramát adjanak. Én mindkettőnek barátja vagyok 's voltam is, és ohajtom, bár még több módja legyen változatos előadásokat színpadjára hozni ez intézetünknek, hogy örökké és pedig boldog létnek örülhessen. — „Honni soit, qui mal y pense!“

Örömmel érttettem, hogy talán még e' héten STOLL ur, a' hamburgi színház volt tagja, Donizetti „bájital“ operája Nemorino szerepében fog fellépni nemzeti színpadunkon, és pedig Felbér k. a. iránti szívessegből, kinek jutalmul fog ezen opera adatni. Így tehát ismét tele színházat várhatunk.

TA — RY.

KÜLÖNFÉLE.

Fridrik király tőrödelme. Dütens következő 's igen jellemző vonást közöl Fridrik magány-életéből. Az elbeszélő Guischard, úgy nevezett

Quintus Icilius ezredestől hallotta az anekdotát. Bastiani apát 's (Marehall milord pedig mindent igazolnak. — Quintus Icilius, ki sokáig volt a' király kegyence, elménz vala és szép ismeretekkel bíró; 's ámbár finom udvari, még is semmi kevésbbé, mint galád hízkeldő. Icilius egy fiatal, kedves gazdag özvegybe szeretett; szerelme viszonztatott, 's ő az özvegygyel nősülni akart. Azonban Fridrik nem szerette, ha biztosai nősülés eszméjével foglalkodtak. Illyenkor ezt szokta mondani: „akkor nem bizhatok reájok titkokat abbeli félelemből, mert azokat nejeiknek meggyónnák.“ — Quintus többször megkísérté a' király megegyezése megnyerését. Mindig süketlen — „De mért akar engem egyáltalán elhagyni, kedves Quintus?“ — kérdé egy napon a' király, mi közben megölelte. — „Azt csak elismerendi ön, hogy szeretem. De ha ön nősül, előre látom, megkell válnunk!“ A' tagadó válasz Quintust fölboszontá. A' királylyal többé majd nem is beszélt. Igaz, minden nap nála kelle ebédelnie; de asztalnál folyvást duzzogott. A' király ezt észrevette; a' dacz boszontá, 's eltökélé, boszúját állni. Fridrik egyik vendégét mindig elménczsége tárcsájaul szokta használni. Marquis d' Argens, ki folyvást nála ebédel, husz évig szolgált e' tárgyl; most éppen nem volt jelen. Helyét Quintusnak kelle kipótolni. Midőn ismét komoran látta Fridrik asztalánál megjelenni, így szóllt hozzá: „Quintus! igen nagy kedvem van önnek életrajzát megírni!“ — „Felségednek hatalmában áll tetszése szerint tenni; én nem rettegek!“ — „Azt a' következés mutatja-meg! — monda Fridrik. — Példának okáért, ha így kezdeném: egyszer bizonyos Guischard, egy magdeburgi gerencsér fíja élt — „Hát mi különbség, Sire! gerencsér vagy porcellánárus között? azért fejem' falba nem verem soha!“ — Tudva van, miképp' Fridrik porcellan-gyárt állított, mellyben az ő költségére dolgoztak 's árultak. A' király kissé megütődve, következőleg folytatá szavait: „történethől ugy esett, hogy e' Guischard szerencsés volt a' királylyal társalkodhatni a' nélkül, hogy azt legkevésbbé is érdemlette volna.“ — „Annál rosszabb a' királyra, hogy társaságára érdemetleneket méltat.“ — A' vendégek összesen megrettentek Guischard bátorsága felett. De a' király nem zavarodék-meg, hanem tovább szóllt: „Még több! Ámbár azaz ember soha löport nem szagolt, még is három zászlóalyt kormányzott, mellyeket ő sajátképp' nem harcra, hanem rablásokra vezetett.“ — „O! mi azt illeti, fölséged nagyon is jól tudja hogy a' harácson becsületesen osztoztunk.“ — E' mellett a' brühli marsot játszotta. A' király elérte; a' többi nem tudá, miről foly a' szó. Ő fölsége homloka redőkbe vonult; mindenki zavarban volt. Végre több szurós megjegyzés után, mellyek azonban rögtön viszonztatnak, e' szavakkal zárta-be a' király beszédét: „No's, Quintus, mit mond ön hozzá? Nem jó történetíró vagyok?“ — „Valóban, fölség, ha szabadon kimondhatom, az uralkodók gyakran legrosszabb szerzők, és helyesebben cselekednék, ha statusügyekkel foglalkodnának, mint tudományossággal.“ — Mindenki tányérára szegezé tekintetét, 's nem bátorkodott a' királyra pillantani. Minden pillanatban attól rettegtek, hogy Quintus az ablakon fog kirepülni. A' király nem indult-fel. Az ebédnek vége lön. Felállottak. A' társaság a' szomszéd-szobába ment kávézni, csak Quintus Icilius nem. — „Hol van Quintus — kiálta a' király, midőn sehoh sem látá — nem akar kávézni?“ — Értésére adták, hogy Quintus félre vonta magát. — „Micsoda? talán neheztel reám? keressétek-föl, legyen minden feledve!“ — Fölkeresték. De Quintus nem akart menni. A' király Bastiani apátot küldé. A' felelet következő volt: „mondja-meg ön a' királynak,

ha bolondokat akar asztalánál tartani jobban fizesse őket. (Quintus 200 louis-dor nyugpénzt huzott a' királytól) Bastiani készteté, engedne a' királynak; elmondá előtte következményeit az ilyen feleletnek. Mind nem használt. Az apát egyedül tért vissza a' királyhoz, 's a' választ elmondá, mint átvette. Fridrik hangosan kaczagott: „Holnap majd jobb kedvű lesz!” — mondá a' fejedelem. Quintus más nap reggel 4 órakor Sanssouci-ból Potsdamba ment. Ez ujan fölingerlé a' királyt. Szép időköz mult-el; ekkor Quintustól levelet kap, mellyben megegyezését kéri házasságához. A' levél válasz nélkül maradt. Más levél érkezik; szintén sükeretlen. Hat levelet irt Quintus egymás után — 's egyre sines válasz. A' hetedikre végre ezt irta a' király: „Quintus, ön engem érzékenyül megsértett. Azonban, ha nősülési szándékával felhagy, megbocsátok, 's biztosítom előbbi kegyemről!” — Quintus felelt: „Sire, minden kegyjele helyett csak házasságomhozi megegyezését kérem fölségedtől!” — A' király megengedé a' házasságot, de e' pillanattól fogva nem akarta látni. Quintus, ki örömet ment volna nejével ennek jószágaira, Potsdamban kényteték maradni, mint város-zár alatt. Végre ugyan ismét megengedteték a' királyhoz mennie, de kegyét olly mértékben, mint az előtt, többé soha sem birta. Nehány év mulva meghalt Quintus. Fridriketa' halálos hír nagyon megrázta. Tábornokai egyikéhez így szólt: „Így hagynak-el barátim. Nem meszsze már az idő, mellyben mi is így teszünk. Ön is elhagy engem, vagy én önt!” — Guischard özvegyének vigasztaló levelet irt; 3000 tallér ajándékot, és 1.200 tallér nyugpénzi biztosítékot küldött; gyermekei nevelését magára vállalá, ezenkívül megholt férjének könyvtárát és emlékpénz-gyűjteményét magához vitette, de természetesen árukat lefizetve.

Kivonatok jegyzőkönyvemből. —

Legyek szemei. A' nagyító üvegen vizsgáltatott légy szemei két félgömbből állnak, mellyek a' szem felszínén mindannyi szabályos hatszegekre osztvák; ezeknek közepén van az úgy hívott pupilla. Tehát minden hatszeg egyegy szem; 's mivel a' légyszem mindenik félgolyóján 4000 illy hatszeg talál-tatik, a' légynek 8000 szeme van.

Pichincha töltése. Az örök hólepellet burkolt parkányú 's kerületében 14.000 lábnyi Pichincha-hegy töltésének belsejét Humboldt illy rémitően írja-le: „Mélysége — mond — olly iszonyú, hogy benne 300 ölnyi mélységbe süllyedt hegyek csúcsai különöznék-el. Hol lehet tehát ezeknek töve?! Állítani merném, hogy a' töltés feneke Quito várossal vizirányosan (horizontaliter) fekszik.”

Rostélyzat. A' lorettoi kápolnát előlről bezáró roppant rostélyzata a' leponto-i csata által török szolgaságtól felszabadult 4000 keresztény vasnyűgeiből készült.

Virág. Legnagyobb virág a' Raffle sia, gömbölyű cserépszindel idomú levelekkel, és setétszög szinnel. E' kinyílt virágnak átmérője 3 láb, súlya 50 font, 's virágcsöve 4—5 pinttel telik-meg. GIGLER J-F.

Szerkeszti Mátray Gábor, halpiaczon, Dencs-ház, 56-dik sz. a.

Nyomatik Trattner-Károlyi betűivel, angol vas-sajton
uri utza 453.